

sladderbladenes retorik

AF NADJA PASS COLLAGER AF JAN RASMUSSEN

Sprogblomsterne står i fuldt flor i den kulørte presse. Superlativerne glitrer og fortællelserne råber, mens læserne måber. Velkommen til en genre, hvor alt er for meget.

Vores gamle familiesommerhus rummede en skjult skat. En bunke gamle sladderblade, der supplerede min folkeskolelærdom med et arsenal af trivialviden om af-dankede revystjerner, afdøde adelige, afgåede politikere og afklædte unge kvinder, der som de første smed bikinitoppene og "Gjorde Danmark dejligere". I min barn-doms lange, lyse sommernætter slugte jeg historier om død, vold og ulykke, der helt sikkert havde været "forbudt for børn under otte år", hvis de havde været tv-programmer. Og det var med stor gru, jeg læste om SUSANNE, der "var tillidsfuld – det kostede hende livet". En overskrift, der virkede langt mere effektivt end selv de mest velmenende formaninger om, at man ikke måtte gå med fremmede.

Under læsningen af temanummeret om "SILVIAS Lykke" trådte jeg mine feministiske barnesko. For bladet handlede om det svenske kongepars nyfødte prinsesse, der ganske vist var førstefødt, men ikke stod til at arve tronen, fordi Sverige havde mandlig arvefølge.

I et Europa, hvor MARGRETHE tronede i Danmark, ELISABETH i England og Beatrix i Holland – og hvor ligestillingen i 70'erne var mantra, ikke mindst i Sverige – var det mig helt ubegribeligt, at det åbenbart ikke var naturligt med kvindelige regenter. Og i et andet temanummer – hvor teksten "ANNE MARIE, kom dog hjem nu" og et stort billede af den unge, græske og på daværende tidspunkt nys landsforviste dronning fyldte hele forsiden – forstod jeg, at revolutioner ikke kun var noget, der hørte Frankrig, Rusland og fjerne fortider til. Men at man ikke kunne tage monarkier for givet, og at verdensordener meget hurtigt kunne ændre sig.

Det var alt sammen længe før, det gik op for mig, at man ikke læste den slags når man var min slags – andet end hos frisøren og i andre menneskers gamle familiesommerhuse. Så sladdereren gled med ind og blev en del af min tidligste dannelse på linje med Gyldendals illustrerede klassikere, de første årgange Anders And, og hvad sommerhuset i øvrigt gemte af litterære godter.

Siden har jeg været i den heldige situation, at min mormor løbende får en stak gamle sladderblade fra en anden ældre dame i sin opgang, der bytter sine Familie-journalen til svigerdatterens aflagte SE og HØR og Billed-Bladet.

Og jeg får så lov at snuppe et par stykker, der efter et par ugers ophold i min lejlighed går videre i arv til forbipasserende veninder. Vi ku' jo aldrig drømme om at købe dem selv, men når de nu er der alligevel...

Det usagte er langt mere sigende end det sagte

Men kun et glimt. For de kulørte blade er den gode bogs diametrale modsætning. Her handler det ikke om at danne sig sine egne billeder ud fra teksten, men om at digte sin egen tekst ud fra billederne, antydningerne og de hårdtslående overskrifter. Hvor den gode bog mister lidt af sin kraft i filmatiseringen, fordi ens egne billeder af hovedpersonerne pludselig bliver alt for konkrete, mister de kulørte blade deres kraft, når rygterne bliver formuleret alt for eksplicit på tryk. Eller – værst af alt - bliver bekræftet.

Der er nemlig ikke kun etiske grænser for, hvad man kan tillade sig at sige.

Hvis sladderpressen i alt for høj grad ekspliciterer rygterne, mister rygterne deres kraft – og sladderbladene risikerer

at overflødiggøre sig selv. Spændingen og nysgerrigheden er på sit højeste op til en royal forlovelse eller skilsmisse, hvor alle stadig er usikre på, om der overhovedet er hold i rygterne. Men umiddelbart efter pressekonferencen har historien allerede mistet en del af sin kraft – alene fordi den er blevet bekræftet.

Kunsten at kreere et godt sladderblad handler således om at sige lige præcis så meget, at der stadig er noget usagt og hemmeligt tilbage at sladre om. Og at sige det på en måde, der – nærmest pr. automatik – får hele Nettokøen til at digte videre, mens de venter på at kunne lægge opvaskemidlet og de to liter minimælk op på kassebåndet.

Bare det var mig – og GODT det ikke er mig

Helt grundlæggende skal det gode sladderblad få os til – optimalt i samme åndedrag - at sukke både 'Bare jeg var dem' og 'Godt, jeg ikke er dem'. Drømmene om at være i MARYS stiletter, at træde i CONNIE NIELSENS Hollywood-fodspor, at køre i Biker Jens' hjulspor direkte fra Robinsonekspeditionen til dokusoap-rejserne på tværs af USA og at udstille vores kjoler, drømmehuse og perfekte familier er den opium, der sender tankerne på flugt fra hverdagens hamsterhjulstilværelse. Mens frygten for at ende som udskældt golddigger og KlammeErik, HadeHanne eller TudeJørgen, får os til at overveje en ekstra gang, hvor sjovt det egentlig lige ville være at få sine galla-anstrengelser latterliggjort af SE og HØRs modepoliti.

Sorrig og glæde de vandre til hobe
Allerede på forsiden bliver aksens mel-

STORT og SMÅT »MARY havde fået stillet sit eget transportable toilet til rådighed lige ved siden af den skurvogn, hvor de øvrige gæster delte fire toiletter. Her sad Danmarks kronprinsesse så to gange og ordnede nogle af livets fornødenheder – mens en bodyguard holdt vagt og nysgerrige undersåtter ventede spændt uden for døren»

UDDRAG AF SE OG HØRS REPORTAGE FRA KRONPRINSESSENS FØRSTE REPRÆSENTATIVE JOB.

lem 'Bare det var mig' og 'Godt det ikke er mig' spændt ud mellem de mange billeder og overskrifter. Hver forside lover mindst én 'bare det var mig'-drøm i form af bryllup, en stor fest med mange kjoler, reportage fra drømmehus eller børnefødsel og en 'godt det ikke er mig'-frygt i form af skilsmisse, begravelse, uheldelig sygdom eller uprovokeret abort. Selv da HER & NU den 22. september 2004 er nødt til at bringe to triste nyheder på forsiden, nemlig JOACHIM og ALEXANDRAS skilsmisse og folkekære skuespiller OVE SPROGØES død, blev der plads til en solstråle: Den bredt smilende HokusKrokus-vært PUK ELGÅRD med teksten "Glad Puk Elgård: Jeg skal giftes".

Det sandSYNliges kunst

Selvom forsiderne mange elementer næsten altid omhandler vidt forskellige historier, skal de altid ses som én, sammenhængende collage. Hvor ord, der hører til en anden historie, er med til at sparke associationer i gang om de andre personer, der pryder forsiden i helt andre sammenhænge. SE og HØRS meget omdiskuterede forside i forbindelse med kronprinsparrets bryllupsrejse rummer det hele: Et stort billede af MARY i bikini med forsiden

største overskrift: "Kærlighedsferie". Ovenpå dette billede ligger to mindre billeder. Et af en mørkhåret, stråhatteklædt kvinde, der smører en mørkhåret mand ind i solcreme og et billede af et Taj Mahal-lignende luksushotel. Derudover er billederne krydret med teksten: "MARY og FREDERIK i vild luksus".

Nederst på siden lover en gul tilbudstjerne: "Se hotellet og brudesuiten". På forsiden venstre side, lige under SE og HØRS logo, er et lidt sløret billede af FREDERIK til kamels med teksten "Se Frederik på kamelen". På billedet har FREDERIK sit solbrillede blik rettet direkte mod MARYS bikiniklædte popo på hovedbilledet.

Det eneste element på forsiden, der minder os om, at parret ikke er et tilfældigt stjernepar, men et kronprinspar, er et blåt felt allernederst på siden med teksten "Flot plakat" suppleret med et officielt bryllupsbillede i miniformat.

Ud over de mange elementer, der specifikt omhandler kronprinsparret, rummer forsiden også en række andre – ikke helt tilfældige – elementer. Under overskriften "Baby-boom" finder vi billeder af henholdsvis kronprinsparrets nære veninde Ellen Hillingsø med skriften "Pige til Hillingsø" og et billede

af entertaineren Anette Heick med teksten "Dreng til Heick".

Lige herunder et billede af nyhedsværten JESPER STEINMETZ med teksten "TV2s dygtige Steinmetz: Kæresten hedder Niels", og i forsiden øverste højre hjørne sidder en lille annonce for det medfølgende tillæg, hvor "Sexbomben HALLE BERRY" viser bryst lige over den nybyggede kronprinsesses bikinipop.

Dermed får SE og HØR – uden at det direkte har noget at gøre med det kongelige brudepar – sat associationer om både børnefødsler, sex og homoseksualitet i spil på samme forside.

Stikord, billedtekst og overskrift = sandhed

Inde i bladet er hovedhistorien som lovet en reportage fra et luksushotel i Dubai. Med standardpressebilleder og turistbrochureinformation fra hotellet sammen med teksterne "De storståede omgivelser med palme-alléer og springvand holdt i marmor må kunne få selv et kronprinspar til at føle sig endnu mere kongelige".

Der ER også et enkelt billede af brudeparret selv – et gammelt billede fra en fotoreportage fra Tasmanien kort inden brylluppet. Dette billede er garneret med billedteksten "Lige neden

DYBDE »Glem alt om Scientology og den indiske guru, MAHARASHI. Lige nu og her er det Kabbalah, der hitter. Fra MADONNA over BRITNEY SPEARS til DEMI MOORE ser stjernerne lyset i den gamle jødiske lærdom. Hot! Er gået på jagt efter den røde tråd.«

KIG INDS INTRO TIL ET OPSLAG FULDT AF KENDTE KABBALISTER

for deres fyrstelige suite har de nygifte haft rig mulighed for at dyppe tæerne i vandet fra den persiske golf.”

Opslaget rummer også en faktaboks med tips fra læsere, der mener at have observeret brudeparret så forskellige steder som *Cuba* og *Kongsøre*.

Dubaihistorien viste sig senere at være resultatet af en raffineret dren-

forsider – er konstrueret til at gå rent ind. For der er meget begrænset tid både under frisørhjelmen og i Nettokøen. Og her er billederne, billedteksterne og overskrifterne selvfølgelig helt essentielle. Det er dem, det handler om, og i de kulørte blade får et billede virkelig lov at sige mere end tusind ord.

Men brødteksten har en nok så vigtig

reportage-brødtekster meget sjældent uddyber noget. I deres korteste form gentager de bare formuleringerne fra overskrift, billedtekster og manchete. Og i deres længste form gentager de sig selv en tre, fire gange med let ændrede formuleringer. Men de uddyber ikke.

Deres primære funktion er, at historierne ved første øjekast skal virke grun-

»Så længe regnestykket 'Kamel + Taj Mahal + brudepar i badebukser = luksusbadeferie eksotisk sted' gik op i læsernes hoveder, var det forholdsvis underordnet, om de havde kombineret billederne med den helt rigtige destination. «

gestreg, spundet af en Dubai-boende udenlandsdanser.

Sandheden om, hvor rejsen faktisk gik hen, var imidlertid underordnet. Det vigtige for SE og HØR var, at være først med nyheden om destinationen – og så længe regnestykket 'Kamel + Taj Mahal + brudepar i badebukser = luksusbadeferie eksotisk sted' gik op i læsernes hoveder, var det forholdsvis underordnet, om de havde kombineret billederne med den helt rigtige destination. Informationerne var rigelige til at sælge *den* uges blade.

Brødteksternes paradoks

Det er forståeligt nok, at sladderbladernes budskaber – og ikke mindst deres

funktion. For det er den, der skal give læserne fornemmelsen af, at der var meget mere i bladet end det, de nåede at læse, og at alle de spørgsmål, forsiden lovede svar på, nok blev besvaret i en af de artikler, man ikke nåede at få læst til ende. Nu *køber* vi jo ikke bladene, vel? Men *hvis* vi skulle købe dem, var det jo netop for at læse historien om turen til *Dubai*. At få bekræftet rygterne. At vide mere end de andre i Netto-køen.

Skulle man teoretisk set være faldet for fristelsen til at lade et af bladene glide ubemærket op på kassebåndet ved siden af de to liter minimælk, vil man generelt opdage, at sladderbladernes

digt gennemarbejdede og fyldige – og det virker, fordi hver enkelt læser sjældent tildeler hvert opslag mere end *det* første øjekast, der omfatter overskrift, billedtekster, billeder og faktabokse. Hvis nogle faktisk skulle finde på at læse sig igennem brødteksterne, er der imidlertid ingen skade sket. For intet er blevet ekspliciteret eller uddybet mere, end det måtte – det opspind, læseren allerede havde skabt i sit hoved, er højst blevet gentaget tre-fire gange.

Og smager derfor allerede lidt mere af sandhed.

Det uendeligt små i det uendeligt små

Det forholder sig omvendt med petitstoffet. Alle de små klip om kendte,

DEN ÆGTE VARE »Alle prøvede at lave om på mig. Tage mine briller fra mig, få mig til at synge blidere, fjerne mine grynt og få mig til at lyde mindre "sort". Jeg har fuldkommen droppet alle de der folk, der vil "style" mig på en bestemt måde, sætte mit hår anderledes eller ændre på min makeup, min tøjstil, min krop. Men no way, nu er det mor her, der bestemmer – og så-dan bliver det også fremover, forsikrer den stålsatte sangerinde og fortsætter: Hvis jeg ændrede alt det, ville jeg jo ikke være ANASTACIA, så ville jeg være fake. «

KIG IND INTERVIEWER POPSANGERINGEN ANASTACIA OM VEJEN MOD TOPPEN

der venter børn, er set spise jordbær på Strøget, eller måske er gået fra hinanden. Her siger overskriften og billedet i sig selv mere end alt, hvad der er at sige om sagen. Og derfor kan uddybningerne næsten ikke blive andet end klicheer. Den gravide glæder sig, den jordbærspisende nyder sommeren, par-

En yndet variation over petitstoffemaet er vox-pop'en, hvor en række kendte svarer på de samme spørgsmål om alt fra børneopdragelse til sommerferieplaner og foretrukne læbestiftmærker. Også den modsatte variant, hvor bladene selv vælger vinklen og finder kendte, der passer ind, er meget populær. Det

og spændende nyheder, skal der en del opfindsomhed til for at fylde siderne ud.

Det er meget brugt at tjekke Told-Skat, Folkeregisteret og ejendomsforvaltningen, om der skulle være nogle kendte, der har underskud i deres virksomheder, er flyttet fra deres ægtefælle siden sidst eller har måttet sætte huset på tvangsauktion. Det er heller ikke ringe, hvis man kan skrive om kendte, der har tjent forbandet mange penge på et hussalg.

»Den gravide glæder sig, den jordbærspisende nyder sommeren, parret i krise ønsker ikke at kommentere.«

ret i krise ønsker ikke at kommentere. I de senere år er der kommet stadigt større fokus på kjoleanmeldelser. SE og HØR har oprettet et modepoliti, der hver uge kommenterer – og primært kritiserer – outfitted på de røde løbere.

Og Kig Ind helliger hver uge seksotte sider til kjolebedømmelser bedømt på en skala fra en til seks stjerner. Her får vi virkelig smæk for skillingen, når de kendte og kongelige enten bliver rost for at være uendeligt skønne at skue eller bliver pillet fuldstændig ned og latterliggjort. Billed-Bladet – Danmarks Royale Ugeblad og bestemte også det pæneste i tonen – holder sig generelt til at vise de heldigste billeder og hæfter helst ord som bedårende og yndig på kjolerne.

kan være "Hollywood-stjernerne vælger hunde, der matcher deres udseende – se selv billederne", "Disse Hollywoodstjerner har et alkoholproblem", "Alle disse stjerner er medlemmer af en mystisk sekt" eller "Disse kvindelige stjerner er single eller bliver det snart. Så dem kan TOM CRUISE vælge imellem, nu hvor han også er blevet single". Seneste skud på stammen er en gennemgang af Hollywoodstjernernes skraldebatter, hvor man kan se, hvad de kendte smider ud.

Når der hverken er store royale begivenheder, prisuddelinger eller augustbryllupper at berette om, er der agurketid i sladderpressen. Og i en genre, hvis eksistensgrundlag er evnen til hver uge at producere tilstrækkeligt mange

Petitstoffet er i meget høj grad med til at understøtte 'Bare det var mig' – 'Godt det ikke er mig'-aksen. For her får vi både små glimt af glamour og spændende liv – men også en forsmag på livet med evig paparazziinteresse for ens supermarkedsindkøb, sygdomsperioder og alkoholisme.

De åbenhjertige portrætartikler

De eneste længere brødtekster i bladene, der reelt kan indeholde uddybende stof, er de større portrætartikler. De stjerner og politikere, der gennem tiden har gæstet Billed-Bladets røde stol, får ofte mulighed for at fortælle forholdsvis nuanceret om større livskriser, glæder og eksistentielle overvejelser. Foldet ud på otte-ti teksttunge sider suppleret

SÆRSYN »Enhedslistens 27-årige PERNILLE ROSENKRANTZ THEIL er et anderledes medlem af Folketinget. Hun har tre piercinger, foretrækker bajere i stedet for rødvin og ønsker sig mindst tre børn i kollektivet i Brønshøj.«

PORTRÆT I SE OG HØR UNDER OVERSKRIFTEN "SE MIN FLOTTE TATO"

med en billedfortalt tidslinje over vigtige begivenheder. Med undtagelse af Billed-Bladets røde stol, er de større portrænterviews imidlertid kun sjældent skrevet fra bunden af en af bladets egne journalister. Ofte er der tale om en oversættelse af et udenlandsk blads scoop. Og endnu oftere er der tale om et referat af et andet dansk blads tophistorier eller undersøgelser.

Som når Kig Ind i juni 2004 skriver "Hvem er BRAD PITTS afløser? Bazars læsere er ikke i tvivl" og dermed bygger en hel historie på, at damebladet Bazar har spurgt deres læsere, hvilken ung, mandlig stjerne, der er lækker nok til at overtage trofæet fra BRAD PITT. Op til kronprinsparrets bryllup lokkede Billed-Bladets forside også med et eksklusivt MARY-interview. Det løfte holdt de. For der var nemlig tale om uddrag af det eksklusive interview, NINKA havde lavet med MARY for dagbladet Politiken, og som Billed-Bladet – og det var jo selvfølgelig i sig selv ret eksklusivt – som de eneste havde fået lov at bringe uddrag af.

Fra bimmelim til plørefuld

Hvis vi går lidt mere tekstnært til de paradoksale brødtekster, rummer sproget

også i sig selv mange stiltræk, der alle sammen gør det muligt at sige en masse uden at sige noget.

Lad os som eksempel tage en lille notits fra SE & HØR's skildring af festmiddagen på Fredensborg Slot i forbindelse med kronprinsbrylluppet:

"Prinsesse ALEXANDRA er en festlig og livlig lille dame. Og en god middag med både vin og champagne kan da godt have sin virkning. Ikke at prinsessen var plørefuld, men de ædle drå-

»Hvis man er en festlig, lille, splinkel, livlig prinsesse, som i øvrigt er kendt for at være ekstremt flittig, får man en lille bimmelim på – man fjanter ikke, og man bliver ikke plørefuld. «

ber kan måske godt hjælpe til, at man får en lille bimmelim på. Kongelige er skam ikke anderledes, end alle vi andre på det punkt, og ALEXANDRA var helt på toppen, da hun fjantede med MARYS bror, JOHN DONALDSON, mens de ventede på brudevalsen. Der var højt humør hos den spinkle prinsesse." SE og HØR 21. maj 2004

Plørefuld er notitsens nøgleord. Selvom skribenten understreger, at prinsessen

IKKE var plørefuld, er det netop ordet plørefuld, læseren sidder tilbage med. Den eksplicitte fortlæse får ordet til at fremtræde ekstra fordækt og interessant. For hvorfor overhovedet nævne det, hvis der ikke var bare lidt om snakken? Selve ordvalget er også interessant. For det stærkt joviale udtryk med mørke konsonanter som ø og u står i skarp kontrast til prinsessen i pink, der meget bedre matcher de feminine adjektiver med i og e-vokaler, som paragraffen ellers bugner af. Hvis man er en festlig, lille, splinkel, livlig prinsesse,

som i øvrigt er kendt for at være ekstremt flittig, får man en lille bimmelim på – man fjanter ikke, og man bliver ikke plørefuld.

Hvis man bliver plørefuld, er det fordi, der er noget galt. Og her finder vi også begrundelsen for overhovedet at bringe notitsen. For notitsens indhold er ikke i sig selv nok til at rydde spalteplads – det er trods alt de færreste bryllupsgæster, der ikke har fået en lille bimmelim på, når de efter adskillige

TREND »HARRISON FORD, BRUCE WILLIS, ROD STWEART, BILLE AUGUST, PETER ASSCHENFELDT, KLAUS RISKÆR. Ældre mænd har gjort det længe – det med at finde en yngre model, når alderen begynder at trykke. Men nu er også de modne kvinder ved at komme med på moden. Flere og flere finder sig en kæreste, der er en hel del år yngre end dem selv. Men i modsætning til mændene ser kvinderne ud til at være bedre til at holde fast i de unge skår.«

KIG IND SOM INTRO TIL ET HELT OPSLAG MED UIMAGE ALDERSPAR

retter og mange glas vin når til brudevalsen. Og der er derfor ikke i sig selv noget galt i ALEX' lille bimmelim. Det interessante er det, notitsen kan bruges til flere måneder senere. Den slags små notitser kan man nemlig samle i et arsenal af spor, der måske, måske ikke, peger på, at et prinsepar lever hver deres liv, og detonere, hvis rygter og potentielt gode historier skulle vise sig at blive sande.

»Pingo og Kængu kan de fleste regne sig frem til, hvem er. Men ellers kan det være svært at følge med, hvis man ikke er på fornavn med BRAD, BRITNEY, DEMI og CAMERON, på efternavn med HILLINGSØ og HEICK eller ved, hvem der gemmer sig bag Pretty JULIA, SJP og J-LO.«

Lakmusprøven på kendthed

Det er et meget karakteristisk stiltræk for sladderbladene at benytte sig af bestemt form. Det hele handler om MARY i nationaldragten, frederik på kamelen, hotellet og brudesuiten. Mange af historierne om især de kongelige bliver spundet interessante alene ved at journalisterne bliver ved at spørge sig selv, hinanden og alle eksperterne i den royale karavane, om MARY mon vil bære familiekniplingerne til brylluppet? Om det mon bliver landaueren? Om prinsesse ALEXANDRA må beholde smykkerne efter skilsmissem?

Lakmusprøven på hvor ofte man læser sladderblade, er derfor, hvor mange af de implicitte referencer, man fanger. Pingo og Kængu kan de fleste regne sig frem til, hvem er. Men ellers kan det være svært at følge med, hvis man ikke er på fornavn med BRAD, BRITNEY, DEMI og CAMERON, på efternavn med HILLINGSØ og HEICK eller ved, hvem der gemmer sig bag Pretty JULIA, SJP og J-LO.

ne er tilstrækkeligt sjældent til at sikre umiddelbar genkendelighed. Og så skal det helst være let at spille ordspil med. Kan man kalde balletdanseren ALEXANDER KØLPIN for Kølige Kølpin, er der ingen grund til nogen sinde igen at benytte hans fornavn. For allitterationer og rim tiltrækker sig opmærksomhed og er lette at huske.

Kunsten at ændre mærkat

Mange af de kendte og kongelige, der optræder i kulørte blade, beskrives med et fast mærkat. Et par ord eller en beskrivelse, der bliver brugt som afsæt for historier om den specifikke person. Det smager lidt af Homers smykkende tillæg, hvor Pallas Athene altid er lysblåøjjet og ARCHILLEUS rapfodet.

Tillægsbeskrivelserne er praktiske for sladderbladene, fordi de kort og nemt hjælper læserne til at danne indre billeder og skaber en fælles platform for historierne. Men de er også farlige, fordi de ofte er meget stereotype og oftere

AUTSCH »Mange andre stjerner ville ikke vise sig i en bikini, men det er snart den eneste måde MARIAH kan få den opmærksomhed, som hun lever for.«

SE & HØR OM POPSILDEN MARIAH CARREY UNDER OVERSKRIFTEN "EN SLUKKET STJERNE"

er beskæmmende end egentligt smykkende. Især de kongelige beskrives meget vedholdende med stereotype mærkater. Når den smukke, svenske prinsesse MADELEINE konsekvent bliver kaldt Party-prinsessen, er det BÅDE en god historie, når hun bliver fanget i diskoteks-, fartbøde-, solbadningssituationer, der cementerer hendes mærkat, OG når hun bliver fotograferet, mens hun plukker hindbær på sommerslottet Solliden eller som pligttopfyldende snoreklipper. Omvendt med flittige prinsesse ALEXANDRA og pligttopfyldende prinsesse BENEDIKTE. Hvis de for en

"kærligheden til forfattermanden ARI BEHN" til, før den norske prinsesse MÄRTHA LOUISE formåede at ændre sit mærkat fra "Den hesteglade" (underforstået, at andet pænt var der ikke at sige om hende) til "den altid kreativt klædte". Den norske kronprinsesse METTE MARIT – med den ekstremt vedholdende "tidligere enlige mor med fortid i Oslos Housemiljø" klistret til sit navn – formåede endelig ved det danske kronprinsbryllup at ændre mærkat. Hun var på det tidspunkt ganske nybagt mor til kronprinsparrets første fælles barn og alle billedteksterne handlede

tillagt de forskellige kendte og kongelige, bliver der i sig selv en god historie ud af at sætte to personer op imod hinanden. Enten for at sammenligne dem eller for at antyde en konflikt imellem dem.

Hvert kongehus har sin indbyggede konflikt eller kontrast. Sveriges partyprinsesse MADELEINE mod den pligttopfyldende kronprinsesse VIKTORIA, Monacos cirkusprinsesse STEPHANIE mod den alvorlige CAROLINE, Englands Dirty Harry mod Diana-klonen WILLIAM. I Danmark har prins Joachim og kronprins FREDERIK for nylig byttet mærka-

»Hvert kongehus har sin indbyggede konflikt eller kontrast. Sveriges partyprinsesse MADELEINE mod den pligttopfyldende kronprinsesse VIKTORIA, Monacos cirkusprinsesse STEPHANIE mod den alvorlige CAROLINE, Englands Dirty Harry mod Diana-klonen WILLIAM. «

sjældent gangs skyld ikke er så nærværende, som de plejer at være, bliver historien blot, at de trænger til en velfortjent pause. Men til gengæld er det så meget desto mere interessant, hvis man kan fange dem med en lille bimmelim på.

Det kan være uhyre svært at få ændret på sine mærkater. Der skulle både mange ekstraordinære nyfortolkninger af kongelige gallarober og ikke mindst

om, at METTE MARIT forlod ungdomsfesten i Vega tidligt, fordi hun "savnede Ingrid", og at hun var klædt måske endda lige lovligt tækkeligt. Endelig opnåede hun at blive omtalt som frue.

Sammenligninger og antiteser

Mærkaterne er interessante, fordi de gør bladene i stand til at sige en masse ved at sige meget lidt. Hvis læserne på forhånd ved, hvilke egenskaber, der er

ter. Hvor JOACHIM tidligere sad med alt kongepotentialet og kukkelurede korrekt i Møgeltønder, slog FREDERIK sig løs. Nu svirrer rygterne om JOACHIMS løsslupne liv, mens FREDERIK er kronprins med ligeså stort K, som han er nybagt ægtemand med Æ.

Men den tydeligste sammenligning og kontrast har bladene skabt mellem MARY og ALEXANDRA. Lige siden rygterne om FREDERIKS australske forbin-

ALT HAR INTERESSE »Malene Hasselblad, forfatter og ”Robinson”-vinder, har fået job som skærmtrold i et firma, der sælger fladskærme. Jobbet betyder fast indtægt, så Malenes humør er i top, selvom hun netop har måttet sælge sit dejlige sommerhus i Evetofte på Nordsjælland. Det nye job fejres med en fire uger lang rygsæktur til Grækenland sammen med sønnen Nicklas.«

KIG INDS PETITSTOF UNDER OVERSKRIFTEN ”ALTERNATIV SKÆRMTROLD”

delse begyndte at florere, har størstedelen af alle forsider været delt over i to næsten lige store halvdele. En til lykkelige MARY og en til triste ALEXANDRA. Allermest eksplicit på Billed-Bladets forside den 17.06.04 – tre måneder før JOACHIM og ALEXANDRAS separation blev offentligt kendt - hvor et stort billede af en smilende MARY klædt i hvidt fylder det meste af forsiden sammen med teksten ”MARY elsker sit nye liv”, og et lidt mindre lige ved siden af viser en sortklædt, trist ALEXANDRA med teksten ”ALEXANDRA i sorg – farvel til nær ven”. Den nære ven var så den tidligere ECCO-direktør, der stod bag Schackenborgfolkegaven. Trist, naturligvis – men ikke en forsidenyhed, hvis det ikke havde været, fordi kontrasten mellem de to prinsessebilleder ville kunne puste til rygterne om, at ALEX følte sig lidt ude i skyggen efter MARYS ankomst, og at det knagede bag de monogramsmykkede smedjerslåger i Møgeltønder.

Sammenligningerne og kontrasterne bruges også meget effektivt i skildringen af andre kendte. For eksempel har de letpåklædte popprivalinder BRITNEY SPEARS og CHRISTINA AGUILERA i høj grad bidraget til hinandens berømmel-

se. For medierne har intenst fulgt deres indbyrdes kapløb om at erobre tronen som verdens syngende sexkilling. Spears havde dog en særlig fordel netop i kraft af sit mangeårige mærkat som ”verdens kendteste jomfru”. For der var langt mere sport i at fange stjernen med den stærkt religiøse baggrund og sagnomspundne mødom i prekære situationer, end den mere frigjorte AGUILERA. SPEARS mistede imidlertid meget af sin mytiske kraft, da det efter et par skandalebryllupper og vilde nætter verden rundt stod klart, at hun nok ikke længere var jomfru.

Når sladderbladene gør det uacceptable acceptabelt

Den udprægede brug af mærkater og antiteser er med til at understrege bladenes grundakse mellem ’bare det var mig’-drømmene og ’godt det ikke er mig’-frygten. En akse, hvis værdier er en småbornert hyldest til eventyret, de klassiske kønsroller, bryllupperne og børnefødslerne. Men samtidig er det ofte i sladderbladene, man først støder på nye familietyper, alternative livsvalg og overraskende prioriteringer.

Siden den midaldrende amerikanske skuespillerinde DEMI MOORE begyndte at date den 15 år yngre skuespiller-hunk

ASHTON KUTCHER, har bladene gladelig skildret, hvordan ”Demi Moore-efekten” spreder sig, og mange modne – også danske – kvinder i stigende grad ser sig om efter yngre ledsagere. Det ene opslag efter det andet med billeder af smukke, kendte kvinder, deres lækre, unge vedhæng og begge parter argumenter for, at denne aldersfordeling er optimal. Opslag, der meget vel kan være med til at rykke den brede befolknings holdninger til, hvordan det er acceptabelt at kombinere køn og alder.

På samme måde kan en lille notits om, at den danske skuespillerinde SIDSE BABETT KNUDSEN scorede en irer for at blive gravid, men i øvrigt har tænkt sig at skulle være alenemor, også rykke ved nogle grænser om kernefamilieforestillingerne. Og også de kendtes åbenhjertige udtalelser om, hvordan de har håndteret depressioner, skilsmisser og hårde barndomme, kan være med til at nuancere kändisdrømmene, glamouren og den pletfri lykke. Bare det var os – og måske meget godt, at det ikke er det alligevel. **R**

De royale superstjerner

”Først hylede politibilernes sirener. Så hylede og hvinede de mange hundrede publikummer, der i over en time havde ventet på, at kronprins FREDERIK og kronprinsesse MARYS kongelige limousine skulle rulle op foran hovedindgangen til Tivoli i København. Og nu var den der – lige foran den røde løber. (...)FREDERIK lignede Hollywoods varmeste hunk, og MARY var smuk som en filmstjerne, da sommervinden fik hendes spindelvævstynde silkekjole til at smygge sig tæt ind omkring hendes veltrænede skikkelse. Kvinderne hvinede, og mændene sukkede”

Kig Inds reportage fra kronprinsparrets ankomst til prins HENRIKS 70-årsfejring i Tivoli. 16.06.04

Hyl, hvin, sirener og et kronprinspar med sex-appeal og Hollywood-stjernestatus. Sådan havde vi aldrig rigtig fået de kongelige, før ugebladet Kig Ind relancerede sig selv under sloganet ”Mere action – mindre mormor”, og MARY DONALDSON kort efter gjorde sin entre på den danske mediescene.

En vaskeægte prinsesse af folket

Det var ikke så meget, fordi hun var borgerlig. Det havde op til flere kongelige brude og gomme været før hende. Det var mere et spørgsmål om, hvilke mærkater hun fra starten fik sat på sig. For hun var hverken fransk aristokrat og diplomat eller flittig Hong Kong-karrierekvind. Hendes primære kvalifikation var at være menneske. Og det var en langtidsholdbar genistreg, da SE og HØRS chefredaktør umiddelbart efter forlovelsen cementerede hendes menneskelighed i en leder under overskriften ”Sådan, MARY”:

”MARY DONALDSON ikke bare ligner en prinsesse. Hun opfører sig som en prinsesse. Hun taler som en prinsesse. Hun klæder sig som en prinsesse. Ja, kort sagt, hun er en prinsesse. En vaskeægte en af slagsen – også selvom titlen først er officiel den 14. maj.

Vis mig lige den dansker, som ikke følte sig charmeret af MARYS første officielle møde med sit nye land. Vel var hun nervøs (hvem ville ikke have været det), men der var så meget *menneske* over hendes optræden, at man ikke kunne undgå at sidde ganske berørt tilbage”.

Uddrag af HENRIK QVORTRUPS leder i SE og HØR 10.10.03

For hvis det vigtigste kriterium for vaskeægte prinsessestatus ikke længere bunder i medfødte faktorer – så som blåt blod, dynastiske aner og evnen til at mærke ærter gennem 20 edderdunsdyner – men i menneskelighed, kan sladderbladene nemlig tillade sig at omtale de kongelige som helt almindelige mennesker. I lyst og nød.

Flittige ALEXANDRA, pligtopfyldende BENEDIKTE og kunstneriske MARGRETHE har alle formået at knytte deres mærkat primært til deres repræsentative opgaver. Her begrænser sladderpotentialet sig til en diskussion om, hvor meget de var

mentalt tilstede under snoreklippet og hvor oprigtig interesse deres spørgsmål udstrålede og – oftest blot – et par billeder af deres påklædning og buketter. Men hvis menneskelige MARY ikke træder yderligere i karakter, når hvedebrødsdage – ikke så meget med FREDERIK, men med DANMARK – er ovre, har bladene sikret sig alle muligheder for at diskutere alle detaljer i hendes *opførelse*. For hvis menneskeligheden er hendes primære kvalifikation, vil det være en god historie, hver eneste gang hun opfører sig menneskeligt på trods af sin nyslåede, royale status. Er nede på jorden, oprigtigt interesseret, tilfører det stive monarki nyt liv og folkelighed. Og det vil være en endnu bedre historie, hver eneste gang hun bliver fanget i at optræde snobbet, eller som om hun skulle være noget særligt på grund af sin kronprinsessestatus.

Fra menneskelig til modeikon

I de tavse måneder mellem forlovelsen og brylluppet undergik MARY det, der i realityuniverset bliver kaldt en ’extreme makeover’.

Menneskelige MARY var som forvandlet. Nu med hatte, juveler og skræddersyede kjoler. Og med et nyt mærkat – moderigtige MARY.

Under The Wonderful Weddingweek og jubeltogtet med kongeskibet Dannebrog udviste MARY perfekt balance mellem de to mærkater. Da hendes bredskyggede hat fløj af umiddelbart inden en modtagelse i Folketinget, tog hun det hele med et afvæbnende grin, der krystalliserede den perfekte balance mellem hatteklædt modeikon og tilstedeværende menneskelighed. Og da en lille jysk pige kastede en buket på jorden foran hende, bøjede hun sig ned fra sine tårnhøje stiletter og samlede den op på menneskeligste vis. Men disse ikoniserede billeder af den menneskelige, moderigtige kronprinsesse kræver afbræk fra den ellers så stramt koreograferede kongelige optræden. Afbræk, der næppe vil være acceptable, efterhånden som man må forvente, at kronprinsessen er nået ud over den første læretid.

På længere sigt udgør de to mærkater – det menneskelige og det moderigtige – tilsammen en meget ustabil cocktail.

For både menneskelighed og moderigtighed er skrøbelige mærkater. Der skal ikke mere end én arrogant kommentar eller én kikset kjole til, før mærkaterne bliver brugt som afsæt for negative historier. Samtidig modarbejder de to mærkater hinanden. Hvis man skal fremstå som tilstrækkeligt ophøjet stilikon, er det næsten umuligt samtidig at fremstå jordnær, og man kan dårligt møde nye mennesker på et jævnyrdigt niveau, hvis man er tvunget til at møde op med kors og hat og stjerner på.